

**ΕΘΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ
ΑΨΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΔΕΛΤΙΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ ΑΨΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

1. Σύντομη παρουσίαση του στοιχείου Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

α. Με ποιο όνομα αναγνωρίζεται το στοιχείο από τους φορείς του:

Αποκριάτικο έθιμο "ΜΟΣΤΡΑ ΘΥΜΙΑΝΩΝ" της ΧΙΟΥ

β. Άλλη/-ες ονομασία/ες:

“Μόστρα”, Μόστρα – “Καρναβάλι Θυμιανών”, Μόστρα Χίου.

γ. Σύντομη Περιγραφή (έως 100 λέξεις):

Αποκριάτικο έθιμο, λαϊκό δρώμενο, που ανάγεται στα βάθη του Μεσαίωνα και έχει ως αφετηρία τη νίκη των κατοίκων των Θυμιανών επί των εισβολέων πειρατών. Την Τυρινή Παρασκευή «Ανεβάζουν τη Μόστρα» και την Τυρινή Κυριακή την «Κατεβάζουν».

Η μάχη αναπαρίσταται με τον πολεμικό χορό «Ταλίμι», υπό τη συνοδεία μουσικών οργάνων (παγιαυλιών & τουμπιών). Κατά τη διάρκεια τελετουργικής πομπής, ζευγάρια χορευτών (Θυμιανούσης Βρακάς και Πειρατής) διαξιφίζουν τα σπαθιά τους με συγκεκριμένο βηματισμό.

Το έθιμο ολοκληρώνεται με τον επινίκιο χορό «Δετό των Θυμιανών». Έπεται Καρναβαλική παρέλαση με άρματα και πληρώματα, φτιαγμένα με εθελοντική εργασία από τους κατοίκους των Θυμιανών.

δ. Πεδίο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

προφορικές παραδόσεις και εκφράσεις .

επιτελεστικές τέχνες

κοινωνικές πρακτικές-τελετουργίες-εορταστικές εκδηλώσεις : Το έθιμο έχει εορταστικό και ευετηριακό χαρακτήρα . Πρόκειται για έναν εορτασμό σε ανάμνηση μίας μεγάλης νίκης . Παράλληλα η Μόστρα στηρίζεται και στην ευρηματικότητα των κατοίκων των Θυμιανών (κουδουνάτοι) και κάθε χρόνο είναι διαφορετική καθώς στηρίζεται στον αυτοσχεδιασμό και στην επικαιρότητα.

γνώσεις και πρακτικές που αφορούν τη φύση και το σύμπαν (π.χ. πρακτικές για τη διαχείριση των φυσικών πόρων, όπως το νερό κ.ά.)

□ τεχνογνωσία που συνδέεται με την παραδοσιακή χειροτεχνία (π.χ. παραδοσιακές τέχνες και επαγγέλματα, όπως η αγγειοπλαστική κ.ά.)

■ άλλο : διδασκαλία παραδοσιακών μουσικών οργάνων που συνοδεύουν το δρώμενο (παγιαύλι, τουμπί). Η διδασκαλία πραγματοποιείται μεταδιδόμενη από γενιά σε γενιά και τα τελευταία χρόνια υποστηρίζεται από τα πολιτιστικά εργαστήρια του συλλόγου ΜΕΟΘ.

ε. Περιοχή όπου απαντάται το στοιχείο (100 λέξεις):

Απαντάται στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, στον νομό Χίου, στον Δήμο Αγίου Μηνά, στην Τοπική Κοινότητα Θυμιανών. Τυρινή Παρασκευή, η πορεία του εθίμου ξεκινά από το νότιο τμήμα του χωριού ,Πλατεία Παντελούκα ή Βουρνού, περιδιαβαίνει τον κεντρικό δρόμο του χωριού (οδός Μίχαλου) και καταλήγει στον Άγιο Ευστράτιο. Τυρινή Κυριακή, η πορεία του εθίμου ξεκινά από τα ξωκκλήσια του Αγίου Δημητρίου τον Πανινού ή Κτιστάδων και του Αγίου Ιωάννη Κεραμαριάς ή Στενακούσων και καταλήγει, περιδιαβαίνοντας τον κεντρικό δρόμο του χωριού, στον Άγιο Ευστράτιο .

στ. Λέξεις-κλειδιά (50 λέξεις):

ΜΟΣΤΡΑ ΘΥΜΙΑΝΩΝ, ΤΑΛΙΜΙ, ΔΕΤΟΣ ΘΥΜΙΑΝΩΝ, ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟ ΕΘΙΜΟ ΧΙΟΥ, ΜΟΣΤΡΑ – ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΘΥΜΙΑΝΩΝ, ΠΑΓΙΑΥΛΙ, ΤΟΥΜΠΙ, ΠΟΛΕΜΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ, ΠΕΙΡΑΤΕΣ, ΧΙΟΣ, ΑΠΟΚΡΙΕΣ, ΧΙΩΤΙΚΟ ΔΡΩΜΕΝΟ, ΣΠΑΘΙ, ΚΟΥΔΟΥΝΑΤΟΣ, ΜΑΣΚΑΡΑΣ, ΛΑΪΚΗ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΑ, ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΗ ΠΟΜΠΗ

2. Ταυτότητα του φορέα του στοιχείου Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

α. Ποιος/-οι είναι φορέας/-είς του στοιχείου; (200 λέξεις)

Φορείς του εθίμου είναι α) οι κάτοικοι της Κοινότητας Θυμιανών , β) τα μέλη και οι φίλοι του Μορφωτικού Εκπολιτιστικού Ομίλου Θυμιανών Χίου – Μ.Ε.Ο.Θ. (έτος ίδρυσης 1976 και σαν κύριο μέλημα του έχει τη διοργάνωση της Μόστρας και του Καρναβαλιού Θυμιανών), γ) Οι εθελοντές και εθελόντριες του εθίμου απ' όλη τη Χίο δ)Τα σινάφια ή αδελφάτα της Θυμιανούσικης Πέτρας, Στενακούσοι και Χτιστάδες.

Τα σινάφια ή αδελφάτα ήταν συντεχνίες μιας κατηγορίας εργατών που ασχολούνταν με το ίδιο αντικείμενο, μεριμνούσαν για τη διάθεση του προϊόντος ή την εξεύρεσή εργασίας και παράλληλα δραστηριοποιούνταν σε θρησκευτικούς και πολιτιστικούς τομείς. Στα Θυμιανά, λόγω της ύπαρξης της Θυμιανούσικης πέτρας, δημιουργήθηκαν πέντε σινάφια, α) των **Στενακούσων** (πετροκόπων –

λατόμων, β) των **Πετροκόπων** (λιθοξόων), γ) των **Κτιστών**, δ) των **Σιδεράδων** και ε) των **Καρφοπεταλοτάδων**. Τα σινάφια των Στενακούσων και των Χτιστάδων ανέλαβαν τη διοργάνωση του εθίμου της Μόστρας και σε αυτά οφείλεται η διατήρηση του εθίμου στα δύσκολα χρόνια της Οθωμανικής και της Γερμανικής κατοχής.

Δύο μήνες πριν την Τυρινή Κυριακή συγκαλείται από τον Μ.Ε.Ο.Θ γενική συνέλευση όπου συμμετέχουν όλοι οι φορείς του εθίμου μαζί με την εκπαιδευτική κοινότητα του Δήμου Αγίου Μηνά, την Κοινοτική και Δημοτική αρχή, εκπροσώπους συλλόγων των Θυμιανών και υποστηρικτές/τριες του εθίμου, με θέμα την καλύτερη διοργάνωση του εθίμου της Μόστρας και του Καρναβαλιού.

β. Στοιχεία Επικοινωνίας

Όνομα Φορέα: ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΘΥΜΙΑΝΩΝ (Μ.Ε.Ο.Θ)

Διεύθυνση: ΟΔΟΣ ΜΙΧΑΛΟΥ 84, ΘΥΜΙΑΝΑ, ΧΙΟΣ

ΤΚ: 82150

Τηλ: 2271031052

e-mail: info@meoth.gr

url/ siteweb: <https://www.meoth.gr>

γ. Περαιτέρω πληροφορίες για το στοιχείο:

Αρμόδιο πρόσωπο

Όνομα: ΕΡΜΙΟΝΗ ΤΑΜΑΡΗ

Ιδιότητα: ΠΡΟΕΔΡΟΣ Μ.Ε.Ο.Θ, ΕΚΠ/ΚΟΣ

Διεύθυνση: ΚΑΖΑΚΑ 1, ΘΥΜΙΑΝΑ, ΧΙΟΣ ΤΚ: 82150

Τηλ. 6948591173, 2271032216

e-mail: erm_tam5@hotmail.com

3. Αναλυτική περιγραφή του στοιχείου Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, όπως απαντάται σήμερα
(από 500 έως 1.000 λέξεις)

Κάθε χρόνο, Τυρινή Παρασκευή και Τυρινή Κυριακή, αναβιώνει στο χωριό Θυμιανών, η νίκη , όπως θυλείται, των κατοίκων των Θυμιανών επί των εισβολέων Πειρατών . Η αναβίωση υλοποιείται με την τέλεση ενός ιδιαίτερου πολεμικού χορού , του «**Ταλίμιου**» , κατά τη διάρκεια τελετουργικής πομπής, που αναπαριστά την έξοδο και την επιστροφή των Θυμιανούσων από τη μάχη.

Ο χορός «**Ταλίμι**» χορεύεται από άρρενες χορευτές. Χωρίζονται στην ομάδα των Θυμιανούσων μαχητών και στην ομάδα των Πειρατών μαχητών. Μεταξύ τους υπάρχει απόσταση 20m. Από κάθε ομάδα ξεκινά ένας χορευτής, κρατώντας ψηλά το σπαθί και έρχεται να συναντήσει τον άλλον στο κέντρο της μεταξύ τους απόστασης, όπου και τα ξίφη αρχίζουν να διαξιφίζονται. Ακολουθούν οπισθοχωρήσεις, περιστροφές, επιθέσεις, αμυντικές φιγούρες και ο χωρισμός του ζευγαριού. Ακολουθεί άλλο ζευγάρι κ.ο.κ. Οι ιαχές «Βρε βρε , Μωρή, Μωρή» ακούγονται από τους χορευτές.

Το έθιμο της Μόστρας έχει δύο κορυφώσεις, την Τυρινή Παρασκευή, με «το Ανέβασμα της Μόστρας» και την Τυρινή Κυριακή με «το Κατέβασμα της Μόστρας».

Τυρινή Παρασκευή- « Ανέβασμα της Μόστρας»

Με τη δύση του ηλίου, ο κεντρικός δρόμος του χωριού (οδός Μίχαλου) πλημμυρίζει από μασκαράδες – κουδουνάτους. Άνθρωποι κάθε ηλικίας, φορώντας παλιά γυναικεία ή ανδρικά ρούχα εποχής ή πρόχειρες αποκριάτικες κατασκευές, πεζοί, πάνω σε τρίκυκλα οχήματα, ή σε αυτοσχέδιες κατασκευές, φορεία κ.τ.λ και έχοντας καλυμμένο το πρόσωπο τους πίσω από μάσκες ή “μουτσουναριές” κινούνται περιγελώντας τους επισκέπτες.

Στις 20:00 , οι χορευτές του εθίμου (μόνο άρρενες), ντυμένοι κουδουνάτοι – μασκαράδες , κρατώντας ξύλα, μπασιούνια, ρόπαλα, αντί για σπαθιά, μαζί με τους οργανοπαίχτες μουσικούς, ξεκινούν το “**Ανέβασμα της Μόστρας**” από το νότιο τμήμα του χωριού, που λέγεται “Σταυρός” (Πλατεία Παντελούκα). Οι χορευτές κινούνται προς το κέντρο του χωριού, χωρισμένοι σε ομάδες και κατά τη διάρκεια της πορείας γίνονται πέντε στάσεις, για να χορέψουν τον χορό «**Ταλίμι**». Οι μουσικοί με τα τουμπιά (κρουστό όργανο) και τα παγιαύλια (πνευστό όργανο -φλογέρα) ακολουθούν τους χορευτές .

Μόλις η πορεία φτάσει στον κεντρικό δρόμο του χωριού, κινείται προς την πλατεία Στυλιανού Μαμαλή. Οι κουδουνάτοι χορευτές, χορεύουν τον επινίκιο χορό «**Δετό των Θυμιανών**» (κυκλικός χορός με άνω λαβή, υπό τη συνοδεία των μουσικών οργάνων). Στοιβάζουν τα ξύλα και περιμετρικά γύρω από αυτά, οι κουδουνάτοι κάθονται γονατιστοί. Οι υπόλοιποι κουδουνάτοι φτιάχνουν έναν μεγαλύτερο κύκλο, γύρω από τα ξύλα και τους σκυφτούς κουδουνάτους και χορεύουν τον Δετό χορό.

Η πορεία συνεχίζεται κατά μήκος της οδού Μίχαλου και καταλήγει στην εκκλησία του Αγίου Ευστρατίου. Το Ταλίμι θα παρουσιαστεί άλλες δύο φορές και έξω από τον Άγιο Ευστράτιο θα λάβει χώρα ο τελευταίος Δετός.

Οι κάτοικοι του χωριού είτε συμμετέχουν, είτε ακολουθούν σαν θεατές είτε βγαίνουν στα μπαλκόνια τους για να χαιρετίσουν το έθιμο. Τα φώτα όλων των οπιτιών είναι αναμμένα. Μέρα γιορτής για το χωριό.

Ακολουθεί γλέντι, όπου συμμετέχουν όλοι οι παρευρισκόμενοι, με κυρίαρχη παρουσία τους Κουδουνάτους, που “ξεμουρώνονται”, αποκαλύπτουν δηλαδή το πρόσωπο τους, την ταυτότητα τους.

Τυρινή Κυριακή – «Κατέβασμα της Μόστρας»

Την Τυρινή Κυριακή το χωριό των Θυμιανών «φοράει τα καλά του»! Νωρίς το πρωί λαμβάνει χώρα το ντύσιμο όλων όσων εμπλέκονται στο έθιμο, αλλά και γενικότερα στο καρναβάλι της Μόστρας.

Οι τελεστές του εθίμου με τις οικογένειες τους, μέλη των σιναφιών της πέτρας, μέλη του Μ.Ε.Ο.Θ, εθελοντές του Εθίμου, εκπρόσωποι των Κοινοτικών, Δημοτικών και Περιφερειακών αρχών, μέλη πληρωμάτων και κουδουνάτοι συγκεντρώνονται, στα ξωκλήσια του Αγίου Δημητρίου τον Πανινού ή Κτιστάδων και του Αγίου Ιωάννη Κεραμαριάς ή Στενακούσων. Μετά τη Θεία λειτουργία έπεται το κέρασμα των επιτροπών των σιναφιών. Τα τουμπιά στολίζονται με δεντρολίβανο, ασπάλαθρο, ανεμώνες και ελιά. Τα λάβαρα των σιναφιών διακοσμούνται με κλαδιά ελιάς, ενώ οι τελεστές του εθίμου, μεγάλοι και παιδιά, ντυμένοι Βρακοφόροι και Πειρατές, κρατώντας σιδερένια ξίφη ή ξύλινα σπαθιά, αναμένουν την έναρξη της πορείας.

Αρχικά, παίζοντας το ρυθμό του «Ταλιμιού», οι οργανοπαίχτες προπορεύονται μαζί με το λάβαρο του σιναφιού και την Ελληνική σημαία. Ακολουθούν οι χορευτές και οι επισκέπτες. Περιδιαβαίνουν στους χώρους των νεκροταφείων, αποδίδοντας φόρο τιμής στους εκλιπόντες. Στη συνέχεια χορεύουν το πρώτο Ταλίμι στο δρόμο έξω από τα ξωκλήσια και ξεκινά η πορεία προς το κέντρο του χωριού. Καθ’ όλη τη διάρκεια της πορείας οι «κεραστές» επιτροπιοί των σιναφιών κερνούν ούζο και ξηρούς καρπούς (στραγάλια και σταφίδες) τους τελεστές και τους επισκέπτες.

Στην τοποθεσία «Σταυρός» (Πλατεία Παντελούκα) τα σινάφια συναντιούνται και ενώνονται περίπου στις 11.00 π.μ. Η ένωση υλοποιείται με φωνές και ιαχές «Βρε Βρε ,Μωρή Μωρή»! Αγκαλιές και ασπασμοί.

Όπως την Τυρινή Παρασκευή έτσι και την Τυρινή Κυριακή πραγματοποιούνται οι σταθμοί για να χορευτεί από διάφορα ζευγάρια το Ταλίμι. Η παραδοσιακή στολή του νησιώτη Βρακά, το ντύσιμο των Πειρατών, τα σιδερένια σπαθιά, η ένταση των χορευτικών φιγούρων και το πάθος των χορευτών προκαλούν δέος.

Οι σταθμοί που χορεύεται το Ταλίμι είναι σταθεροί, με μια μικρή απόκλιση 5-10 μέτρων, καθώς έχουν άμεση συνάφεια με τους συμμετέχοντες χορευτές. Αποτελεί τιμή ο χορευτής να χορέψει στη γειτονιά του. Σχετίζεται όμως, και με τους κατοίκους του χωριού, καθώς δεν γίνονται στάσεις έξω από σπίτια που έχουν ερημώσει και δεν κατοικούνται. Ακόμα και τα ζευγάρια των χορευτών ενδέχεται να είναι σταθερά στην πορεία του χρόνου. Παιδικοί φίλοι, ξεκινούν με αντίθετους

ρόλους ,μεγαλώνουν και αντρώνονται και συνεχίζουν να χορεύουν πάντα με το ζευγάρι τους, έχοντας υιοθετήσει τις δικές τους φιγούρες και τηρώντας έναν οικείο κώδικα επικοινωνίας .

Το ποιο ζευγάρι θα χορέψει ορίζεται με οπτική και λεκτική επικοινωνία. Όποιος είναι έτοιμος σηκώνει το χέρι του και φωνάζει δυνατά το όνομα του ζευγαριού που επιθυμεί να χορέψει. Είναι δεδομένος ο σεβασμός στους μεγαλύτερους σε ηλικία. Μόλις οριστεί το ζευγάρι περιμένει να ολοκληρωθεί ο χορός απ' τους προηγούμενους και ξεκινά.

Ταυτόχρονα, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να έρθει σε επαφή και με τους «κουδουνάτους», που περιφέρονται συνεχώς και αλληλεπιδρούν μαζί τους, εντάσσοντάς τους στη θεματική της κουδουνατιάς τους. Το Χιώτικο παστέλι (γλυκειά μπάρα με σουσάμι και μέλι) και το αποκριάτικο γλυκό «κασκαμπούκα» (γλυκό με σουσάμι ,ζάχαρη και γλυκόζη) συμπληρώνουν την εορταστική ατμόσφαιρα.

Η πορεία καταλήγει έξω από τον αύλειο χώρο του Αγίου Ευστρατίου, με τον τελευταίο επινίκιο «**Δετό των Θυμιανών**». Τα ξίφη συγκεντρώνονται στο κέντρο, γύρω από αυτά γονατίζουν οι Πειρατές, ενώ εξωτερικά όλων οι Θυμιανούσοι βρακοφόροι χορεύουν τον επινίκιο χορό **Δετό Θυμιανών**. Μόλις ολοκληρωθεί η προαναφερόμενη τελετή, όλοι οι συμμετέχοντες αγκαλιάζονται και εύχονται "Και του χρόνου", ανανεώνοντας το ραντεβού τους για την επόμενη χρονιά.

Τέλος, τα σινάφια αποθέτουν τα λάβαρα και τις ελληνικές σημαίες στα κάγκελα του Αγίου Ευστρατίου ,ολοκληρώνοντας το παραδοσιακό κομμάτι της Μόστρας.

Από το 1955, με το τέλος του παραδοσιακού εθίμου, ακολουθεί Καρναβαλική παρέλαση με άρματα και πληρώματα. Όλα είναι φτιαγμένα από εθελοντές και εθελόντριες, ενώ οι στολές των πληρωμάτων δανείζονται δωρεάν στα πληρώματα από τον Μ.Ε.Ο.Θ. (600 στολές Μόστρα 2019). Τα πληρώματα αποτελούνται από μαθητές/τριες σχολείων της Δημοτικής Ενότητας Αγίου Μηνά(νηπιαγωγεία, Δημοτικό Σχολείο),από έφηβους/ες κατοίκους Θυμιανών , από μέλη των πολιτιστικών εργαστηριών του ΜΕΟΘ, από σχολεία, φορείς, πολιτιστικούς συλλόγους της Χίου , προσκόπους κτλ και φυσικά από τους τελεστές του εθίμου της Μόστρας, που αλλάζουν ρούχα και συμμετέχουν και στο καρναβάλι.

Κάθε άρμα (σιδηροκατασκευές, ξυλοκατασκευές κ.α) έχει τη δική του θεματική (οικολογικό μήνυμα, επικαιρότητα, ιστορικό θέμα, παραμύθι κτλ). Έχει πολυπληθές πλήρωμά και το κείμενο που το συνοδεύει εκφωνείται από τις εκφωνήτριες της καρναβαλικής παρέλασης.

Με την ολοκλήρωση και της Καρναβαλικής παρέλασης αρχίζει το παραδοσιακό γλέντι στην πλατεία Καρουλίου.

Παράλληλα γλέντι γίνεται και στις οικίες των Θυμιανούσων, καθώς, γεμάτα από επισκέπτες που ήρθαν να δουν τη Μόστρα, είθισται να φιλοξενοούνται γύρω από το εορταστικό οικογενειακό τραπέζι.

4. Χώρος, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός που συνδέονται με την επιτέλεση/ άσκηση του στοιχείου Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Το έθιμο της Μόστρας επιτελείται ταυτόχρονα από το ανατολικό και νότιο άκρο του χωριού των Θυμιανών και καταλήγει στον κεντρικό δρόμο του χωριού , οδός Μίχαλου. (Άγιος Δημήτριος Χτισιάδων- Άγιος Ιωάννης Στενακούσων, Σταυρός, Οδός Μίχαλου, Καρούλι, Άγιος Ευστράτιος).

Με την υλοποίηση του εθίμου συνδέονται και το Πολιτιστικό Κέντρο του Μ.Ε.Ο.Θ όπου ράβονται οι στολές του εθίμου και του καρναβαλιού, γίνονται τα μαθήματα των μουσικών οργάνων της Μόστρας και γίνονται τα εκπαιδευτικά προγράμματα με θέμα τη Μόστρα. Επίσης η Κοινοτική αποθήκη όπου κατασκευάζονται τα άρματα και οποιαδήποτε κατασκευή για τη διευκόλυνση της πορείας του εθίμου και η αίθουσα εκδηλώσεων του Δημοτικού Σχολείου Αγίου Μηνά όπου διδάσκονται οι χοροί της Μόστρας.

Απαραίτητος εξοπλισμός για την επιτέλεση του εθίμου είναι:

1. Στολή του νησιώτη βρακοφόρου
- Κούκος (μαύρο χαμηλό καπέλο από τσόχα)
 - Κόκκινο μαντίλι (βαμβακερό ύφασμα , δεμένο στο λαιμό και καταλήγει με τρίγωνο στη πλάτη)
 - Λευκό πουκάμισο (βαμβακερό ή μάλλινο)
 - Γιλέκο (Μαύρο ή σκούρο μωβ χρώμα , από βελούδο ή τσόχα, στολισμένο με περιτέχνα κεντήματα με κορδόνια, κεντητές χάντρες, φούντες και σιρίτια. Η πλάτη καταλήγει σε άνοιγμα, όπου τοποθετούνται τρουκς και περνάει κορδόνι, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα να αυξομειώνεται το μέγεθος του γιλέκου.
 - Ζωνάρι πολύχρωμο υφαντό, μήκους 4,5m και 40cm πλάτος και καταλήγει σε κρόσια. Δένεται σφικτά γύρω απ' τη μέση και κρέμεται πάνω από τον αριστερό μηρό . Η λεγόμενη «μαγκιά».
 - Βράκα, (6m ύφασμα βαμβακερό ή μάλλινο). Στο πάνω μέρος υπάρχει φαρδύ άνοιγμα και η «βρακοθηλεία» απ' όπου διαπερνά η «βρακοζώνα» και σφίγγει σφικτά στη μέση του Βρακά. Η βράκα σταματάει λίγο πιο κάτω από το γόνατο του Βρακοφόρου. Το κάτω μέρος καταλήγει σε δύο ανοίγματα για τα πόδια,

ενώ το υπόλοιπο ύφασμα που πέφτει στο κέντρο των δύο ανοιγμάτων , το «καβάλο», δημιουργεί πολλές και πλούσιες πτυχές.

- Μαύρες κάλτσες ψιλές ή τσαρδίνια
 - Μαύρα παπούτσια
2. Στολή του Πειρατή
- Μαντίλι με νεκροκεφαλή ή καπέλο ή κόκκινη κορδέλα.
 - Λευκή ή μαύρη μάλλινη μπλούζα με σχέδιο νεκροκεφαλής.
 - Κόκκινο γιλέκο.
 - Κόκκινο ζωνάρι βαμβακερό, 4m, τυλίγεται γύρω από τη μέση.
 - Βράκα μαύρη (που καταλήγει κοντά στο τέλος της γάμπας, με λίγες σούρες) ή παντελόνι μαύρο.
 - Μαύρες κάλτσες ή καλσόν μαύρο.
 - Μαύρα παπούτσια.

Κάθε πειρατής μπορεί να προσθέσει τη δική του προσωπική πινελιά στο ντύσιμο του προσθέτοντας αξεσουάρ, όπως πχ το κάλυμμα ματιού κ.α

3. Σιδερένιο ξίφος (ξύλινο για τα παιδιά)
4. Παγιαύλι (φλογέρα, πνευστό όργανο)
5. Παραδοσιακό Τουμπί (κρουστό όργανο)
6. Λάβαρα σιναφιών
7. Ελληνική σημαία

Μέρος της επιτέλεσης του παραδοσιακού εθίμου αποτελείτο ράψιμο παραδοσιακών στολών βρακοφόρων και στολών πειρατών, όπως επίσης και η κατασκευή σιδερένιων και ξύλινων σπαθιών. Επίσης, το Καρναβάλι της Μόστρας έχει ως αποτέλεσμα την κατασκευή 9 έως 11 αρμάτων από σίδηρο ή ξύλο, τοποθετημένα πάνω σε πλατφόρμες που ρυμουλκούνται από αυτοκίνητα. Επιπρόσθετα κατασκευάζονται ή τροποποιούνται αποκριάτικες στολές και συνοδευτικά αξεσουάρ των πληρωμάτων.

5. Προϊόντα ή εν γένει υλικά αντικείμενα που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της επιτέλεσης/άσκησης του στοιχείου Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

6. Ιστορικά στοιχεία για το στοιχείο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (έως 700 λέξεις)

Ο μύθος αναφέρει ότι το χωριό ειδοποιήθηκε για την άφιξη των πειρατών από τον Βιγλάτορα της Βίγλας στη περιοχή «Γαδαρα» . Η Βίγλα αποτελεί αμυντικό σύστημα που αναπτύχθηκε κατά τη διάρκεια της διοίκησης του Βυζαντίου. Πρόκειται για πύργους, χωρίς πόρτες, ακροβολισμένοι στα νότια κυρίως παράλια της Χίου, απ' όπου οι "Βιγλάτορες" παρακολουθούσαν το Αιγαίο Πέλαγος και ειδοποιούσαν το χωριό σε περίπτωση επιδρομής πειρατικού πλοίου.

Οι Θυμιανούσοι γλεντούσαν, καθώς βίωναν την περίοδο της Αποκριάς και αποφάσισαν αντί να κρυφτούν στο καστροχώρι τους, να αντιμετωπίσουν τους πειρατές στο στενό πέρασμα "Στένακα" . Το "καρτέρι" αφνιδίασε τους πειρατές. Έλαβε χώρα φονική μάχη. Οι πειρατές κατατροπώθηκαν και επέστρεψαν στο καράβι τους. Οι Θυμιανούσοι τους κυνήγησαν μέχρι τη θάλασσα. Ήταν τέτοιο το μέγεθος της ήττας , που θυλείται ότι δεν ξαναπάτησε πόδι Πειρατή στα μέρη αυτά ξανά.

Οι Θυμιανούσοι, έχοντας αιχμαλωτίσει πειρατές επέστρεψαν στο χωριό κρατώντας κλαδιά ελιάς και φωνάζοντας «Βρε, Βρε, Μωρή Μωρή» δηλ. "Χωριανοί βγείτε να δείτε" . Υπάρχει και η άποψη ότι φώναζαν «Βρε βρε Μώρος, Μώρος» δηλαδή «Κοιτάξτε σκουρόχρωμος, αλλοεθνής». Οι Πειρατές κρεμάστηκαν για τρεις μέρες στο «Λιβάδι», σημερινό «Καρούλι». Τους μόστραραν σε κοινή θέα και έτσι κατέδειξαν και το μεγάλο κατόρθωμά τους. Ακολούθησε μεγάλο γλέντι. Έκτοτε κάθε Τυρινή Κυριακή πραγματοποιούσαν την ίδια έξοδο και επιστροφή στο χωριό , κρατώντας κλαδιά ελιάς και σπαθιά ,υπό τους ήχους τον τοπικών οργάνων ,παγιαυλιών και τουμπιών.

Σύντομα ο εορτασμός, παρορμητικά και αυθόρμητα μετουσιώθηκε σε πράξη , καθώς τα σινάφια της Θυμιανούσικης Πέτρας ανέλαβαν τη διοργάνωσή του. Το σινάφι των Πετροκόπων, των Στενακούσων, μαζί με το σινάφι των Χτιστάδων επωμίστηκαν την προστασία του εθίμου. Υιοθετώντας το γνωμικό «Από Θεού άρξασθαι» το έθιμο ξεκινούσε από τις εκκλησίες τους, μετά τη Θεία Λειτουργία. Είναι άγνωστο πότε η πορεία μετατράπηκε σε πολεμικό χορό.

Από τις μαρτυρίες συνάγεται ότι ο χορός **Ταλίμι**, ο χορός **Δετός των Θυμιανών**, οι μελωδίες και οι ρυθμοί των χορών, τα μουσικά όργανα, το τυπικό τελετουργικό και η έκφραση παραμένουν αναλλοίωτα μέχρι και τις μέρες μας.

Στο πέρασμα του χρόνου υπήρξαν προσαρμογές του εθίμου στις τρέχουσες καταστάσεις. Από την εποχή της Απελευθέρωσης της Χίου (1912) μέχρι και τη δεκαετία του '80 οι τελεστές φορούσαν τη στολή του Τσολιά. Η ανάγκη ενίσχυσης της εθνικής συνείδησης και στήριξης της ηπειρωτικής μητέρας Ελλάδας εκφράστηκε και με τη στολή του Τσολιά, που ήρθε να παραγκωνίσει αυτή του βρακοφόρου η οποία παραπέμπει συνειρμικά στην Ανατολή, λόγω της βράκας. Από τη μεταπολίτευση και μετά η στολή του νησιώτη βρακοφόρου επανήλθε στη φυσική της θέση.

Υπάρχουν αναφορές ότι μέχρι και τη δεκαετία του '60, στο τέλος της πορείας λάμβανε χώρα, αρχικά σαν θεατρική αναπαράσταση και μετέπειτα σαν εικονική αναπαράσταση, το κρέμασμα του Αρχιπειρατή. Το δικάζαν, τον κρεμούσαν και στη συνέχεια γινόταν περιφορά του σαν νεκρό, δρώμενο που έπαψε να τελείται.

Μετά την Απελευθέρωση της Χίου από τον Τούρκικο ζυγό, το 1912, μέχρι και τη δεκαετία του '80 συνήθιζαν οι χορευτές, αφού χόρευαν τον πρώτο Δετό και προχωρούσαν στον Άγιο Ευστράτιο, να στοιχίζονται σε δύο γραμμές, να κρατούν τα ξίφη “επ’ώμου αρμ” και να τραγουδούν «Ω Λυγρό Σπαθί μου», μία παράφραση του ευρύτατα διαδεδομένου κατά τη διάρκεια της ελληνικής Επανάστασης τραγουδιού "Ω λυγρόν και κοπτερόν σπαθί μου", αποδιδόμενο στον Χιώτη συγγραφέα, ποιητή και μεταφραστή θεατρικών έργων, Κωνσταντίνο Κοκκινάκη (Χίος 1781-Αίγινα 1831).

Το 1955 η διοργάνωση της Μόστρας περιήλθε στα χέρια της Τοπικής Κοινότητας Θυμιανών. Η Κοινότητα προσέδωσε νεωτεριστικό χαρακτήρα στη διοργάνωση, προσθέτοντας μετά το πέρας του παραδοσιακού εθίμου, την παρέλαση του Καρνάβαλου, διοργανώνοντας διαγωνισμούς καλύτερης μεταμφίεσης και προσκαλώντας τη Φιλαρμονική να παρελάξει.

Το οργανωμένο πέρασμα του εθίμου μέσα από τα κοιμητήρια προστέθηκε τις τελευταίες δεκαετίες και ξεκίνησε από την αυθόρμητη κίνηση ενός τελεστή του εθίμου να παίζει τη μουσική του Ταλιμιού σε πρόσφατα εκλιπόντα μουσικό της Μόστρας.

Από το 1976 και με την ίδρυση του Μορφωτικού Εκπολιτιστικού Ομίλου Θυμιανών το έθιμο και το καρναβάλι επιτελείται αδιάλειπτα και έχει μετατραπεί στο πολυπληθέστερο σε επισκεψιμότητα παγκιακό αποκριάτικο έθιμο της Τυρινής Παρασκευής και Τυρινής Κυριακής.

Το 2013, για πρώτη φορά συμμετέχουν στην τέλεση του εθίμου και γυναίκες ως μουσικοί. Μαθήτριες του Μουσικού Σχολείου Χίου, φορώντας παραδοσιακή στολή, συνόδευσαν το έθιμο της Μόστρας, γεγονός που συνεχίζεται μέχρι και σήμερα με την ενεργό πια εμπλοκή του γυναικείου φύλου στο μουσικό μέρος του εθίμου.

7. Η σημασία του στοιχείου της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς σήμερα

α. Ποια είναι η σημασία του στοιχείου Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς για τα μέλη της κοινότητας/τους φορείς του; (όχι λιγότερες από 100- όχι περισσότερες από 300 λέξεις)

Η Μόστρα Θυμιανών χαρακτηρίζεται ως κατεξοχήν αποκριάτικο έθιμο, που τελείται από τα βάθη των αιώνων στο χωριό των Θυμιανών. Αποτελεί μέσο έκφρασης της ιστορικής και συλλογικής μνήμης. Παράλληλα, θεωρείται συνεκτικό στοιχείο, συλλογικών διεργασιών και ζυμώσεων, δημιουργίας και λαϊκής έμπνευσης. Διακρίνονται τρεις λειτουργίες. Διατήρηση της παράδοσης, που από γενιά σε γενιά μεταφέρεται μέχρι σήμερα, ενίσχυση της δημιουργικής διάθεσης των κουδουνάτων και φυσικά η σύγχρονη διοργάνωση ενός ιδιότυπου καρναβαλιού που ανάγεται στο 1955, και με αυτό ολοκληρώνεται ο εορτασμός της Μόστρας των Θυμιανών. Πρόκειται για τρεις λειτουργίες άρρηκτα συνδεδεμένες, που η μία αποτελεί τη συνέχεια της άλλης και ταυτόχρονα παρέχει την ενέργειά της στην άλλη.

Αν το παραδοσιακό κομμάτι της Μόστρας αφορά ως επί το πλείστον τους κατοίκους των Θυμιανών, το καρναβαλικό κομμάτι σχετίζεται με όλη τη Χίο. Σχολεία, φορείς, πολιτιστικοί σύλλογοι, πρόσκοποι, δομές μεταναστών κ.ά. συμμετέχουν ως πληρώματα στην παρέλαση των αρμάτων.

β. Ποια είναι η σημασία του στοιχείου της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς για τη σύγχρονη ελληνική κοινωνία; (όχι λιγότερες από 100- όχι περισσότερες από 200 λέξεις)

Η σημασία του εθίμου για τη σύγχρονη ελληνική κοινωνία είναι ιδιαίτερα αξιοσημείωτη. Μέσα από το έθιμο της Μόστρας προβάλλεται η νησιωτική τοπική παράδοση, γεμάτη ιστορία, θρύλους, σινάφια, βίγλες, δρώμενα, χορούς, ρυθμούς και μελωδίες. Το έθιμο αποδίδει την τοπική ταυτότητα, εκφράζει την ιστορική και συλλογική μνήμη, αποτελεί σημείο αναφοράς και αποτελεί ζωντανή παράδοση που η καρδιά της χτυπά δυνατά κάθε χρόνο, όχι μόνο για τους κατοίκους των Θυμιανών, αλλά και για όλο το νησί και για κάθε επισκέπτη που έρχεται από οποιοδήποτε σημείο του κόσμου. Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στους Θυμιανούσους της διασποράς που θεωρούν τη Μόστρα σαν μία ιερή ημερομηνία, για να επισκεφτούν τα πάτρια εδάφη.

Η Μόστρα Θυμιανών αποτελεί πόλο έλξης και δίνει ανάσα σε μία νεκρή τουριστικά περίοδο και γενικότερα στην οικονομική ζωή του νησιού. Ταυτόχρονα μέσα από το Καρναβάλι Θυμιανών καυτηριάζονται και στηλιτεύονται τα κακώς κείμενα της επικαιρότητας και σατιρίζονται γεγονότα και καταστάσεις.

Τέλος η διαφύλαξη ενός εθίμου συμβάλλει στην ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου της ελληνικής κοινωνίας και καταδεικνύει με τον καλύτερο τρόπο την διαφορετικότητα και την δυναμική των τοπικών κοινωνιών.

γ. Συμμετείχε και πώς η κοινότητα στην προετοιμασία της εγγραφής του στοιχείου της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας; (όχι λιγότερες από 200- όχι περισσότερες από 300 λέξεις)

Η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου προκρίνοντας την ιδιαιτερότητα του εθίμου μας, πρότεινε να συμμετέχουμε στην προσπάθειά της, ώστε αποκριάτικα έθιμα του Βόρειου Αιγαίου να ενταχθούν στην Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς .

Η Δημοτική Αρχή στηρίζει με κάθε τρόπο την προσπάθειά μας, προσφέροντας τουριστικούς οδηγούς και κάθε πληροφορία αρχείου και προβάλλει το έθιμο μέσα από την ιστοσελίδα της.

Η εκπαιδευτική κοινότητα μέσω του Μουσικού Σχολείου Χίου συνδράμει με τις γνώσεις της, οδηγεί τα μουσικά βήματα του εθίμου και αναδεικνύει την ομορφιά της βυζαντινής παρτιτούρας. Από κοντά και το Δημοτικό Σχολείου Αγίου Μηνά συμβάλλει προσφέροντας εργασίες που έχουν κατά καιρούς εκπονηθεί με θέμα τη Μόστρα, ενώ οι μαθητές και οι μαθήτριες συμμετέχουν ενεργητικά τόσο στο έθιμο της Μόστρας όσο και στο Καρναβάλι.

Οι κάτοικοι των Θυμιανών αγκαλιάζουν την προσπάθεια δίνοντας συνεντεύξεις, πληροφορίες , μνήμες και είναι πάντα αρωγοί σε ό,τι άλλο ζητηθεί (στολή βρακά, παλιά ξίφη, παγιάλια, τουμπιά) .

8. Διαφύλαξη/ανάδειξη του στοιχείου της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

α. Πώς μεταδίδεται το στοιχείο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς στις νεότερες γενιές σήμερα;
(όχι λιγότερες από 200, όχι περισσότερες από μέχρι 300 λέξεις)

Όπως τα περισσότερα εθιμικά δρώμενα, έτσι και οι ρυθμοί της Μόστρας μεταφέρονται άτυπα και βιωματικά, μέσω αλληλοδιδασκαλίας, από τους ίδιους τους Θυμιανούς. Θεωρούν χρέος τους να διδάξουν την τεχνική του Ταλιμού και του Δετού στα παιδιά τους. Ο πατέρας διδάσκει τον γιο, όπως εκείνος διδάχτηκε από τον πατέρα του, μεταφέροντας τη γνώση από γενιά σε γενιά.

Παράλληλα ,από το 2009, με πρωτοβουλία του Μ.Ε.Ο.Θ, ταυτόχρονα με το άνοιγμα του τριωδίου ξεκινούν και τα μαθήματα των χορών της Μόστρας σε αγόρια 6-12 χρονών. Χορευτές, με άρτια γνώση της τεχνικής των βημάτων του Ταλιμού και του Δετού, εθελοντικά, μαθαίνουν τα σωστά πατήματα στους μικρούς χορευτές.

Τα μουσικά όργανα, παγιάλι και τουμπί, διδάσκονται στα πολιτιστικά εργαστήρια του Μ.Ε.Ο.Θ, ώστε να υπάρχει και μουσική συνέχεια.

Από το 2016 το Μουσικό Σχολείο Χίου, έχοντας εντάξει τις παρτιτούρες του Ταλιμού και του Δετού στο ετήσιο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών των πνευστών και των κρουστών, υποστηρίζει μουσικά το «Ανέβασμα» και το «Κατέβασμα» της Μόστρας. Με αυτόν τον τρόπο, μαθητές/-τριες αναδεικνύονται σε θεματοφύλακες των παραδόσεων του τόπου τους. Μάλιστα το 2013, για πρώτη φορά, μαθήτριες του Μ.Σ.Χ ως μουσικοί, φορώντας παραδοσιακή στολή, συνόδευσαν το έθιμο της Μόστρας, γεγονός που συνεχίζεται μέχρι και σήμερα. Επίσης, τη σχολική χρονιά 2019-2020

συντάχθηκε πόννημα από την Α' Λυκείου, στο πλαίσιο του μαθήματος ερευνητικής εργασίας και δημιουργήθηκε ντοκιμαντέρ «Μόστρα- Καρναβάλι Θυμιανών 2020»

Τέλος ο σύλλογος εκπονεί εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Μόστρα – Καρναβάλι Θυμιανών» και φιλοξενεί σχολικές τάξεις της Α/θμιας εκπαίδευσης στο κτήριο του ΜΕΟΘ και στην Κοινοτική Αποθήκη, ενώ ταυτόχρονα η Μουσειοσκευή «Μόστρα Θυμιανών» ταξιδεύει σε όποιο σχολείο εκφράζει την επιθυμία να μάθει περισσότερα για το έθιμο μας.

β. Μέτρα διαφύλαξης/ανάδειξης του στοιχείου της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς που έχουν ληφθεί στο παρελθόν ή που εφαρμόζονται σήμερα (σε τοπική, περιφερειακή ή ευρύτερη κλίμακα) (όχι λιγότερες από 200, όχι περισσότερες από 300 λέξεις)

Η διαφύλαξη και η ανάδειξη του εθίμου της Μόστρας αποτελεί και βάση καταστατικού το κύριο μέλημα του συλλόγου μας.

Συγκεκριμένα ο σύλλογός μας φρόντισε για:

- Μεταφορά -αντιγραφή παρτιτούρας Μόστρας από βυζαντινή σημειογραφία σε ευρωπαϊκή γραφή (Το τραγούδι της Μόστρας ,Γ.Σκανδάλης ,1942) για να μπορεί οποιοσδήποτε να το αποδώσει μουσικά.
- Έρευνα, (παλιοί οργανοπαίχτες και videoκασέτες του 1984) και συγγραφή παρτιτούρας του Δετού των Θυμιανών. (μελωδία – κρουστό)
- Ηχογράφιση της μουσικής της Μόστρας (παγιάλι, τουμπι) σε επαγγελματικό χώρο ώστε να υπάρχουν demo για εκπαιδευτική χρήση (2019).
- Τον Φεβρουάριο του 2020, σε συνεργασία με τη Βυζαντινή χορωδία και ορχήστρα του Μουσικού Σχολείου Χίου, αποδόθηκε για πρώτη φορά το «Τραγούδι της Μόστρας».
- Ψηφιοποίηση οπτικοακουστικού υλικού του συλλόγου (1984 – 2019) και ανέβασμα στο κανάλι του Μ.Ε.Ο.Θ στο youtube.
- Ενημερωμένο αρχείο οπτικοακουστικού υλικού και έντυπου υλικού φυλάσσεται στο αρχείο του Ομίλου.
- Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση «Μόστρα-Καρναβάλι Θυμιανών».
- Μουσειοσκευή «Μόστρα Θυμιανών»
- Κυνήγι θησαυρού με θεματολογία γύρω από την ιστορία της Μόστρας και των Θυμιανών
- Προβολή του εθίμου μέσα από την εκπομπή σε συνδρομητικό κανάλι “Ο τόπος μου γιορτάζει” , COSMOTE HISTORY.
- Συμμετοχή ως έθιμο στο Καρναβάλι του Μοσχάτου (1994)
- Συμμετοχή στις αποκριάτικες εκδηλώσεις του Μουσείου Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης (1995-1998)

Αρωγός σε αυτήν την προσπάθεια είναι η Τοπική Κοινότητα των Θυμιανών. Χωρίς την εθελοντική εργασία και συμμετοχή τους δεν θα ήταν εφικτό να υλοποιηθεί η Μόστρα των Θυμιανών. Παράλληλα, τόσο ο Δήμος Χίου και η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου , όσο και το Επιμελητήριο και ο Φορέας

Τουρισμού συνδράμουν στην ανάδειξη του εθίμου. Δεν μπορούμε να παραλείψουμε τον τοπικό τύπο και τηλεοπτικά κανάλια που συμβάλλουν με αφιερώματα, ζωντανή μετάδοση και προβολές στην ανάδειξη του εθίμου.

γ. Μέτρα διαφύλαξης/ανάδειξης που προτείνεται να εφαρμοστούν στο μέλλον (σε τοπική, περιφερειακή ή ευρύτερη κλίμακα) (όχι λιγότερες από 300 όχι περισσότερες από 500 λέξεις)

Για να διαφυλαχθεί το έθιμο της Μόστρας είναι ανάγκη όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς να αντιληφθούν τη σπουδαιότητα της τέλεσης του εθίμου και να συνεχίσουν να στηρίζουν τόσο το έθιμο, όσο και τις παράλληλες δράσεις του.

Η ενεργητική εμπλοκή όλης της κοινότητας των Θυμιανών στην προετοιμασία και στην τέλεση της Μόστρας αποτελεί στόχο και επιδίωξη. Τις τελευταίες δεκαετίες παρατηρείται η αριθμητική συρρίκνωση των γηγενών Θυμιανούσων ,που ζουν πια στην κοινότητα και η εγκατάσταση μεγάλου αριθμού ατόμων από άλλες περιοχές της Χίου ,της Ελλάδας και του εξωτερικού ,που δεν γνωρίζουν τα ήθη και τα έθιμα της κοινότητας. Αυτό είναι ένα πρόβλημα που έχει εντοπιστεί και αντιμετωπίζεται με συνεχείς δράσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα και διαρκή συνεργασία με τα σχολεία της Α/θμιας εκπαίδευσης του Δήμου Αγίου Μηνά .

Με συνεχή φροντίδα όλων των πυλώνων του εθίμου της Μόστρας και του Καρναβαλιού (μουσική, χορός, ενδυμασία εθίμου, κουδουνάτος, άρματα, ενδυμασία πληρωμάτων),της φυσικής ροής και της όσο το δυνατόν καλύτερης διοργάνωσης των δύο κορυφώσεων του εθίμου, διασφαλίζουμε τη διατήρηση του εθίμου, αλλά και την ανάδειξή του.

Η φιλοξενία πολυάριθμων επισκεπτών ,ντόπιων και Ελλήνων που ζουν στην υπόλοιπη Ελλάδα ή μεταναστών του εξωτερικού, καθώς και πληθώρας επισκεπτών από τα παράλια της Μικράς Ασίας αποτελούν ένα ανομοιόμορφο κοινό, που πρέπει να βιώσει και να συμμετέχει όσο το δυνατόν περισσότερο στο έθιμο . Και αυτό αποτελεί ένα πρόβλημα που έχει εντοπιστεί και αντιμετωπίζεται με πολύγλωσσα ενημερωτικά φυλλάδια για το έθιμο και οδηγίες για τη καλύτερη παρακολούθηση του εθίμου. Άλλωστε αυτό το κοινό των επισκεπτών είναι ένα ισχυρό μέσο διάδοσης και προβολής του εθίμου.

Το έθιμο της Μόστρας αποτελεί ζώσα παράδοση και στοιχείο της συλλογικής ταυτότητας των Θυμιανούσων. Η οποιαδήποτε προσπάθεια εμπορευματοποίησής του και η μετατροπή του αποκλειστικά σε τουριστικό προϊόν μας βρίσκει αντίθετους. Η ψυχή, το μεράκι , οι ατελείωτες εργατοώρες εθελοντικής εργασίας, η δημιουργικότητα και η συλλογικότητα των Θυμιανούσων δεν μπορούν να γίνουν προϊόν «εκμετάλλευσης».

Αυτά ακριβώς διαφυλάττουμε και προστατεύουμε.

Ταυτόχρονα ένα Λαογραφικό Μουσείο γεμάτο Θυμιανά, Θυμιανούσικη Πέτρα και Μόστρα είναι ένας στόχος που καταβάλλουμε προσπάθεια να επιτευχθεί.

Τέλος η ίδια η εγγραφή του εθίμου στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας αποτελεί εγγύηση της διατήρησης και διαιώνισής του.

9. Βασική Βιβλιογραφία

- Σκανδάλης, Δ.(1971) «Η Μόστρα Θυμιανών», Χιακή Επιθεώρησης, τόμος 9^{ος}, τεύχος 25^{ον} , σελ 103-107, εκδόσεις Φαφαλιός Δ.Κ
- Σταφυλέρας, Στ. (1976) «Θυμιανά το χωριό μου», Χίος , σελ.99-101
- Πρωάκης, Κ.(2001), «Οι Λαογραφικοί Θησαυροί των Θυμιανών», Χίος, τυπογραφείο Ν. Γεωργούλη – Ν. Συρρή
- Πρωάκης, Κ.(2014), «Τα Συνάφια των Θυμιανών», Χίος, τυπογραφείο Τυπογραφή
- Τσιροπινά,Στ.(2010) «Λανθάνουσα και έκδηλη θεατρικότητα στις επιβιώσεις των Χιακών Εθίμων του εορτολογίου», Διδακτορική Διατριβή-, Θεσ/κη ,σελ. 723-759)

10. Συμπληρωματικά Τεκμήρια

α. Κείμενα (πηγές, αρχειακά τεκμήρια κτλ.)

1)Παρτιτούρα «το Τραγούδι της Μόστρας» , Γεώργιος Σκανδάλης , Θυμιανά,1942

2) Παρτιτούρα παγιάυλι Ταλίμι, Γεώργιο Σκανδάλης 1996

3) Παρτιτούρα παγιάυλι Δετός των Θυμιανών , Γεώργιος Σκανδάλης , 1996

4)Παρτιτούρα τουμπί Ταλίμι, Πέτρος Τζιώτης , 2020

5)Παρτιτούρα τουμπί Δετός, Πέτρος Τζιώτης, 2020

β. Χάρτες

1) Χάρτης Θυμιανά , Μόστρα

2)Πορεία Μόστρας και στάσεις χορού.

γ. Επιστολές

Επιστολή Αντιπεριφερειάρχη Χίου

Επιστολή Δημάρχου Χίου

Επιστολή Αντιδημάρχου Αγίου Μηνά & Καμποχώρων Χίου & Προέδρου Τ.Κ
Θυμιανών

Επιστολή Δ/ντη Μουσικού Σχολείου Χίου

γ. Οπτικά και ακουστικά τεκμήρια (σχέδια, φωτογραφίες, αρχεία ήχου,
βίντεο κτλ.)

Αρχειό Μ.Ε.Ο.Θ- Ανέκδοτα οπτικοακουστικά ψηφιακά αρχεία (1950-2019)

Αρχειό Μ.Ε.Ο.Θ- Ψηφιοποιημένα video (1984 -2018)

Ηχητικά αρχεία Ταλίμι (παγιάλι, Τουμπί, Παγιάυλι +Τουμπί,

Ηχητικά αρχεία Δετός (παγιάυλι, Τουμπί, Παγιάυλι + Τουμπί)

Ηχογράφιση Ταλίμι & Δετός 1995

δ. Διαδικτυακές πηγές (υπερσύνδεσμοι)

<https://www.meoth.gr/>

<https://www.chios.gr/el/blog/item/73-karnavali-sti-xio>

Ντοκιμαντέρ Μουσικού Σχολείου Χίου

«Μόστρα – Καρναβάλι Θυμιανών 2020»

<https://www.youtube.com/watch?v=NrVYR-IgbHs&t=342s>

Εκπομπή σε συνδρομητικό κανάλι

“Ο τόπος μου γιορτάζει” , Επεισόδιο 4, “Μόστρα της Χίου” ,

COSMOTEHISTORY

<https://www.youtube.com/watch?v=CEBTX8P8DRY>

ε. Τουριστικοί οδηγοί

Τουριστικός οδηγός Αγίου Μηνά, 2000

Τουριστικός οδηγός, Τμήμα Τουρισμού Περιφερειακής Ενότητας Χίου,
2018

11. Στοιχεία συντάκτη του Δελτίου και ημερομηνία υποβολής

α. Όνομα Συντάκτη

Μορφωτικός Εκπολιτιστικός Όμιλος Θυμιανών Χίου

β. Ιδιότητα Συντάκτη

Πολιτιστικός Σύλλογος

Υπεύθυνος επικοινωνίας: Ερμιόνη Τάμαρη, Πρόεδρος Ομίλου,

Email: info@meoth.gr , erm_tam5@hotmail.com

γ. Τόπος και Ημερομηνία Σύνταξης του Δελτίου

Θυμιανά Χίου, 12-6-2021

12. Τελευταία συμπλήρωση/επικαιροποίηση του Δελτίου

Θυμιανά Χίου , 01-04-2023